

بهاس ملايو

کاي دان لواس

" بهاس ملايو کاي دان لواس " دمکین تاجوق کارغۇن توان عبدالحميد فاريه فيرق، يع اکن کيت سياركىن بىر تورە ۲ دالىم بىر اف بىلاڭۇن مجلە اين أ. عبدالحميد (بىكس كورۇ فلاؤە)، مىمعۇغ تىدق اىمۇغ دالىم دىنيا فرسوراتن ملايو كران کارغۇن تلم بابق ترسىار دانتاران "قاموس بهاس سىنكلەر" سبواه بوکو يع فرتام ۲ دكلىواركىن دملايا دالىم لافشىن اين - فشارغ قلم.

(أوله عبدالحميد، فاريه)

بغسا اىتفون هيدوف برسام ۲ سەفي كەمس اين ددالىم معنى سجارە. مەڭگەھۇن تىاد فرنە دىسۋە ۲، هان ددالىم فنداغۇن فولىتىك سەھاج ماتى! بهاس ملايو اىتفون ادالە بغسا توا: سکورغان ۲ سام توا دەن سەھنەلە او تام دان دەنگىز لىرى داؤن بەھوا تىدق ھك وسەك سکالىي ۲ سەمسىز بەھاس ايتولە جوا تېجلى بهاس يع منجادى الیران هيدوفن دان ترسىار هيدوف.

سېلالە کيت مەڭلىرى فنداغۇن فول گارە باتو بىرسورە دنکىرى ترەڭانو فەتەھون م. 1303 بهاس ملايو تلم بىر فاھە دسان، مەڭىكۆ تارىخ يېھىرىسىۋە ماساق كىزان كىت اين لىمان بىر جملە 650 تەھون. بهاس ملايو بهاس فرسوراتن سەر سىمفورد راپلس سوراخ اغلىرىس ساغە منجىجوغ تېشكىي بهاس ملايو اخىن تلم بىرجايى مەڭفولكىن بىر اف بابق بوکو ۲ اتو كەتاب ۲ ؛ تەفايى مالۇغ تا بىر باو بوکو اىتھابىس تەشكىل سەمسىز بەھاس بىلەن دەنچ بلاير كائىكلەند.

سۈرەت فەنچىس يع تىاد كەنەن دەن بغسا ملايو اين فون، فنولىس بىاس بىر تمو دەن سبواه کارغۇن بغسا اىت يآيت قاموس بهاس فەنچىس دەن بهاس

ماكىن سەھارى سماكىن رامى اورۇغ ۲ مەفرەتكەن بهاس ملايو، ايتولە تىدا بهاس يەبرە دەن ايتولە علامە كىدازىن توان فون بهاس ايت. هارقۇن سەۋاي بهاس ملايو درىمىكىن اتو دېتىققۇ جادىي بهاس فەرمىتە بىر تىمە ۲ دەفرەتكەن درى سەڭلە فەرەھە سائى سەكتە دەن سەدرەت تۈمىبەهن فەتىف ۲ نكىرى كران تلم دېقىنى دەن تەحقىق " بهاس ايت پاوا بغسا " ھافوس بهاس ماتىلە بغسا.

سلاڭىي اد بغسا مستى اد بهاس: سېكىمان اد سۈوتىن لاۋە تەتتولە اد اروش. بهاس ادالە جىوا بغسا، جىوا ايت هيدوف لاكىي كەنلىلىمان. سکالىي ۲ تىاد سىياف بولە مەنباڭن، اى تېجلى برسام ۲ بىسان. مارى برسام ۲ كىت مەنلىق سجارە بىر: بهاس سىنكلەر دەنچىكارا اسيا. بهاس لاتىن دمکىن جوا دەندەن تېشكىي لاكىي بىرەرك اولە اهل ۲ فولىتىك دان اهل فراۋباتن، دىلىن بهاس يەفرەتام دان يەڭىكىدا ايت بىرمۇ تو سەفي كەمس اين دەنچىقكەن اولە بوکو كسوستۇرۇن دان Encyclopaedia: جاڭتىكانى كەدوا

جاوی فرانقکن جو لوغ ۲ سور تخبر ملايو بیع
کلوار دیغافوا تله فون منجادی تستونن اورغ ۲
دبندر چیکاکو فد تاهون م. 1893 افیل فنتو ۲ ملاوة
کتبخانه دسان.

بهاس ملايو کای

تیاداله "مهاداکن ۲ بیع تیاد" "جک دکناکن بهاس
ملايو ایت کای سمنجق دهولو لاکی یا بیت فد زمان
کسراں دان کدولاتن ملايو بر سمارق دعالیم ملايو
یع لوشن بربیو ۲ باتو دسکونه لاوتن تدوه (لاوتن
فاسیفیک) هشک کهاري این سکھفون فد ماس
این سده باقی فیلتن، فراوباهن این ایالله اوله
لیکارن وقت یغترفتسا بر او به سد عکن فیله سوات
دازنه کچیل سماج فون بیاس کجادین.
ککیان اتو فربندهار آن بهاس ملايو ایت
دبهایکن سفرت دباوه این:

کراجان ملايو زمان دهولو دافه مرنته نکاران
دغن بهاش سندیری ولو فون چهارا فمر نتاھن
او توکراسی

(1) بهاس ۲ فکاوي کراجان میف لغکف تیاد
کورغ جک دبندیغکن دغن سکارغ:
راج، ادیراج ادیکارا، افدونا، او توسن،
بندهاری، تمگکوغ، داتو، سریو افراج.

(2) فکاوي ففراغن: امام فرغ، تنرا، لشکر،
فغیلیما، فهلاون، لقسان.

(3) الاتن ففراغن: ترکول، رنناک، فمورس،
لیلا، مریم.

(4) سنجات ففراغن: بلتن، تویل، تو میق،
چقمر، چمقد بواح، سلیکی، لمیغ.

(5) فلیندوغ اتو فغکیس: افیلن، او ترس،
تمایغ، فریسی، ماده.

(6) کندر آن لاوه: بالو، باتیل (batel)
بنتیغ، بیدر، بیدوق، تلنتم، توف، جالور، جوغ،

ملايو. دچیستا فد تاهون م. 1880 نام فغارغان

L'ABBE P. FAVRE

سأندین زمان توان راقلس دان زمان توکارغان
قاموس بهاس فرنچیس دغن بهاس ملايو" ایت همفیر
دغن زمان کیت این بهارو اد فرسوراتن ملايو بیع تیاد
بوله منجادی دلیل اکن توان بهاس ملايو. دباوه این
دبستغکن ۲۰ بواه بوکو (کتاب) بیع مدیا ترسالین
کبهاس ملايو:

(1) تاهون م. 1600 حکایة سری رام، حکایة
باين بودیمن.

(2) .. 1603 کتاب تاج السلاطین.

(3) .. 1612 سجارد ملايو.

(4) .. 1634 کتاب صراط المستقیم.

(5) .. 1638 حکایة امکندر ذو القرین.

(6) .. 1736 حکایة کنلا دان دمینا، حکایة
بختیار، حکایة غلام، حکایة
فلندوق جناک، حکایة اسماعیل یتیم،
حکایة اندرانی فترا، حکایة
جوهر مانیکم، حکایة جای لشکارا،
حکایة قیاد لیلا اندران، حکایة
معراج نبی محمد، حکایة نور
محمد، حکایة نبی یوسف،
حکایة امیر المؤمنین عمر دان
حکایة اندرانی.

بهاس ملايو دغن دنیا لوار

سکھفون بوکو ۲ یغترسوبه ایت اکن فد
تاریخ یغداشن بلوم لاکی دکنل اوله دنیا لوار هان
ددالم لیغکوغن عالم ملايو سماج حال این تیدقله
منجادی سوال. تنافي اورغ ۲ اغکریس تله مولا یی
کنل کبود آیان ملايو سمنجق تاهون م. 1602 یا بیت سوره
راج اچیه بیع منبر کن بر نیاک ددالم نکرین.

بهاس ملايو.
 سغکوهن امة روکي دان کچیوا بار غیسیاف يع
 مشاکن بهاس ملايو ایت مسکین. کفدریک يع
 ترمبوبه نای ارهکن چو باله تیلیق دان فندغ کفدر
 ماس يع سیلم یایت فد ماس بشما ملايو بلوم
 لاکی فرنه منذر کولیج دان یونیورسیتی فد ماس
 ایت تله اد بر تیمبون ۲ بوکوشیر دان حکایه. هان
 سایش سکلین بوکو ۲ ایت تیاد بر تاریخ دان تیاد
 بر نام فغارغ دان نکاران. بوکو ۲ ایت: سفرت
 جراکن بودیمان، شعر جوهن ملیکن، شعر حارت
 فضیله، شعر دندان سیما، شعر سیتی زبیده. حکایتن
 قول: مهراج بستمام، راج خندق، کنج مارا، کل
 بکا والی، حکایه مارا کرمادان لاین ۲. سای فرجای
 مسکیفون دانتارا سکلین بوکو ۲ ایت دسالین دری
 بهاس اسیع (سنگریه، فارسی دان هندوستان)
 اکنستافی سکلین بوکو ۲ ایت منجادی دلیل بسر
 اد فون بشما ملايو این سواب بشما یشبر جیوا یتیشكی
 دان تله لام مفوپایی "فلسفه کسوستر آن".

سلامین درقد یهداتش بهاس ملايو سکلوف فول
 متترجمهکن بهاس عرب یغیر حروف دان بر نحو
 ایت بهکن کلام الله (قرآن العظیم) يع مها یتیشكی
 ایتفون تله اد دتر جمهکن کبهاس ملايو فد ماس
 ۴ فرون دھولو یایت کتاب تفسیر البضاوی.

چارا هندق مغایاکن لاکی بهاس ملايو ایت
 سواجین اورغ ۲ یغیر او فای دان یغیر کماهوان
 یتیشكی مپلوغکر سموا بوکو ۲ یغتله دفترکن دا تشن
 دان بر اتوس ۲ بواه بوکو لاکی يع تیاد دسبوتکن
 نماش دسینی تشو کلت بر تمو فد تیف ۴ لغیر بوکو
 ایت بر بیو ۲ متارا یغتیاد بر کالوغ. سلاین درقد
 ایت بوله جوک ددافتی بهاس ۲ ایت دری موله
 اورغ تو ۲۱ دمان ۲ سهاج تتكل بهاس ۲ دری مریک
 ایت بلوم بر چمفور دغون رمفه راتوس کاچوقشن
 لاکی، ماش مریکئیتوله سباکی "فغتر بهاس" کفدر

دنده، و مبای، ساکور، ملور، فایر، فیجاجف،
 فنگکاهن، فیان، کتوفوغ، کلولوس، لادیغ،
 لنجازن، نادیر، دمکنله دیکیه در فرد چنتوهن.
 ککیان بهاس ملايو بوکن ستاکه ایت سهاج
 اتو مقدر یغتله تر تولیس دبوکو ۲ تو اسهاج بهکن
 بر او فای جوا ای مادنکن دغون بهاس ۲ اغکرس یع
 یتیشكی: ادیکارا (دیکاتور ایشیف) افدوتا (امپادور)،
 بیاون (کستم)، تمفاتن (لوکل)، تیمالن (دیفوتی)
 جورو چاکف (سفیکر)، جینجع تترنا (اتیج)،
 دیوان بندارن (تاون هول)، فیزان (کستم او فیس)
 فرسوراتن (لیتریجر)، فکوام (لویر)، ورک
 نکارا (بیتینرین شیف)، وکیل (ایجین). سکنله
 سباکی چنتوه بشما ملايو اد مفوپایی کبودا یان
 یغیر سندیری یغدافة دکمو کاکن دان دمکهکن کد نیا
 لوار تیدق سمات ۲ دعالمن سهاج دان تیدق بر فوسو ۲
 ستمفه سهاج استمیوا بوکله "جیوان" هیدوف دأت
 تبو بر لیشكر دان بر تدوه دباوه فیسخ کویا شن سهاج.
 اولهکران فربنده هار آن کای دغون مرب

نیک بهاس یغدمکین دری بیراف لام سوده بهاس
 ملايو تله بوله دبواة قاموس اوله اورغ ۲ باره دان
 انق ۲ ملايو سندیری بایکفون قاموس اغکلیش
 ملی دیقشاری، ملی اغکلیش دیقشاری دان قاموس
 عرب ملايو دان ملايو عرب: سکلین ایسین ۲ دافه
 دسوا یکن دغون بهاس اسیع دان دافه مواسکن
 فمبجان ۲ دری سکل بشما. قاموس بهاس
 فرنچیس دغون بهاس ملايو یغتر سبوبه داتش ایت
 دری ایتین دغون حروف "جاوی دان رومی"
 دری بوکو ۲ قاموس ایت پتاله بهاس ملايو
 تله دافه سمبون یع استمیوا دری بشما ۲ باره ولو
 فون فد ملش ایت چوم سباکی بهاس فراتار آن
 سهاج - بهاس فراتار آن بوکن بهاس رنده سبز
 دغون دی ترکنل "کبودا یان کسین دان متیندا"
 کفدر سکوته عالم ایروفه بتاف یتیشكی دان لواش

کونغ) کىمەت يېغىرنىدە اتو درى تانە بىر (بنوا)
كىفولو ۲ تەڭكارا اسيا.

كىتۈرنى بىشاملا يو تله دېنىكىر كىن اولە ۱ھل ۲
رسجارە رەمفو نىن درى تانە بىر اسيا. دىلىن ادەقىن
چو كەپ يىأىت درى تو تەركات اتو، يې بىهاس بىشام
ملا يو يېغىدىكىتىر تەڭكارا اسيا اتو عالم ملا يو.
فرىندىيەن بىهاس:

فادى: بالي، مدورا (فادى)، جلاوا (فارىي)
سوئىدا، مكاسىر، (PARE)، اچىھە (PADE)، دايىك
(فارايى): فەد لايىن ۲ فولو فول سەفترت بورۇ،
تىمور، روپىي، ماپۇ، سىرم دان نىساد يېغى
فەد فەرمۇلائەن كلىمە فادى ايت دىسبۇءە "فا"
تاشقى فەد اخىرىن دبوبىكىن لاعين اد قول داول كلىمە
فادى ايت دىسبۇءە لاعين فەد خال دا خىرىن دبوبىكىن
فادى: le. rai. re. de. ne.

2. تىمە: بىساي، تكالوڭ (تىيەك)، مكاسىر
(تىيەر).

3. جمبۇ: بوكىس (جمفو)، تكالوڭ (دمفو)
4. سندى: بوكىس، تكالوڭ (سىدىغ)، دايىك
(سىدىق).

5. كريس: بىساي، تكالوڭ (كاليس)، مكاسىر
(كورىس).

6. كاجە: بىساي (كىديا)، تكالوڭ (كادىما)
مكاسىر (كاج).

7. مرفاتىي: بىساي (سالافاتىي)، تكالوڭ (فالافاتىي)

دىمىنی كىتەۋىلە كىت درى ۵ فولو اتو نىڭرى يېغى
تىرسىۋە دەدافاتىي بىهاس ھەمپىرى سام دان سروف بلاك
چىك دبوبۇ فتا كىلھاتىن جارقىن بىرىمۇ ۳ ياتو.

8. فەرسمان بىهاس تانە بىر اسيا (كوانتوغ ۱۰
يۇنان) بىشامىن لې كورغۇ سراتوس تاهۇن يەڭىلەو
ھەشك كەھارى این ماسىھە اد دەكمقۇغ ساي ماتىغ روود
تائىفيغ دەن بىهاس ملا يو: ساتو (ب) دوا (توا)،
امفە (فق)، لىم (ما)، انم (نن)، توجه (جوھە)، لافن

انق ۲ چوچۇن ولىاد داتارا اورغۇ ۲ فەيشكە بەھارو
اين منچىقىكەن بىهاس ايت بىهاس كونۇ فەد حال
ايتولە دى بىهاس اىبو فەرىتىوين.

سەكىران فەركىن دەرفد بوكو ۲ دان درفەد
مۇلە اورغۇ توا ۲ ايت دافە دار تىكىن، بایك فون
دەن ارتى لغە بايكىفون دەن ارتى اصطلاح سان فەد
وقت ايت كىنارالە بتاف كىيان بىهاس ملا يو. اد فون
فرەكتان يېبرا يېكىو اين سەوان تله لام ترسولم
دبوكو ۲ اتو دىئىر ۲ يېھارو لا لو - يېتلە ساي
مالىنلىكىن كەدالىم بوكو بىهاس سىنگىرە. ان شاء الله اكىن
دەفرى سەركەن لاكى فەركىن ۲ ايت ايدالە:
اتما، اسمارا، اكىر، اندىي، دراج (دىراج)
دوتا، فارا، فەرىتىو، لەڭكارا دانلا يان ۲.

دالىم فەد ايتقۇن كىيان تىتسو سکالىي تىاد مەلىقۇتىي
بىهاس ۲ ايت دەن كەنەنلىق زمان اين زمان فراو باھن
يېغى برگىرق دەن فەتنىس يائىت زمان يېتلە مېرى
فراسان كەد بىشامىن كەنەنلىق سەقاي يېتلە مېرى
دان بىرلۇمبا ۲ كەعالىم بەھارو بىر سام ۲ دەن بىشام ۲ لايىن
تىكىل ايت واجىد درېكىا "بىهاس بەھارو" سېكىمان
تله درېكىا فەركىن ۲ اين:

بىر بار يېش تتواغ اودارا، جرو ترا، جرو تولىس،
سوڭىن، سېلغىكەن، فەتىپەن، فەدادىل، كاۋا، كاۋا
اودارا دان سەتروسۇن:

تىاد سېكىان تېبۈرۇ ۲ ناماكي بىهاس اورغۇ سلاكىي
دافە دېنلىق اتو درېكىا سەندرىرى كۈزان مەنرىو ايت
سوات كەلمامەن بوكىن صەق بودىمان.

سەكارغۇ بىرالىم ساي كەد مېرى فەراغن تىتىغ
فيلىه - دىسالىن درفەقاموس لىمە ملا يو تەڭكارا اسيا
يېتلە سېف ساي سومن فە بولۇن نوبىتىپ 1954 ھەمپىرى ۲

8 رىبۇ فەركىن چوم منوغىكى ماس اكىن دېتىق.
يائىت تىتىغ ارتى كىتۈرنى. كىتۈرنى ايت ارتىش
اصل اصول، فۇنچا كەدا تەن، قوکو، فەركىن اين درى
"تۈرن" معنان داتىغ دەزى تەنە يېڭىكى (بوكە،

(فن) سفوله (فولوه)

واشيشن تله تر كمفوول بوکو بنوا اسيا سمحمله 750
جلد داللم سابق ايت دافتله دنتو کن تيدق کشيگان
بوکو ۲ توای بع منجادي فساک نکارا برهوبغ دغون
بهاس توهن تله فرمانکن داللم قرآن قدسورة الروم
22 ملايون : دان دانتارا کترافنن (الله) جوک
آياله کجادین لاغية دان بومی یغمها هيه دان
برماجم ۲ بهاس کامودان ورن کوليمتو .

9. انق (نق) ایتم (تن) ایکن (کن) تیمون
(مون) فوتیه (تیه) فینچ (نخ) کایپو (بوه) هایس
(فیس) دان مع (ها) مقدر اینله سهاج دتتحوچکن
رغکشن کمیلاتن بهاس ملايو سباکی چرمین کف
فماج ۲ .

دری رغبکات "برماجم ۲ بهاس کامودان ورن
کوليمتو" ایت تله تتف سکالی ترمانوچ بغا دان
بهاس ملايو بکیتوله فشیعن بهاس سهشك تر ترا
دداللم قرآن امام کیت دری آیه این دافتله کیت
مقصیل کفوتسن سفای مأسي ماؤ تماکن بهاس
- برسمبوغ .

مغايانکن بهاس ایت بوکن کهندق بغا دان
مائسي سهاج اكتستاني دنتو او له عالم بع مها لیر
اين سفای مأسي انتارا مأسي دافه برکنان ۲ دان
مبواة فر هو بشن دغون سام ۲ جنسن بخدمکین براف
رامی اهل کتیموران دان بارة تله براوسها دغون
تکونن میلید یقکی بهاس تیمور دان منديوانکن
داللم مجله دیموقراط جلد 2 بیلاعن 12 دکتبخانه

بلا جزء دعن فوسه

فلاجران الام سبون \$3.00
فلاجران عرب سبون \$3.00
فلاجران اعکس سبون \$3.00
فلاجران کیت کیم دغون فوسه فلزیف هم بخوا
فنتو ۲۰۰۰ دلار و د ترمه
کبریم و اعترفیں ہد :-

تیکنیکی کوارٹر کے سکول
توان بولہ بلا جزء دروم سهاج

YAHYA ARIFF 37 JALAN KANGSAR
KUALA KANGSAR